ބޭރުގެ ލިޔުންތެރިންގެ ގަލަމުން ދިވެހިރާއްޖެ 3
ޒުއާންގ ޒަން

-އިސްމާއީލް ނަޝްވަރު-

އެންމެ ފުރަތަމަ ދިވެހިރާއްޖެއާ ބެހޭ ގޮތުން ލިޔުން ޝާއިޢު ކުރީ ބުދު ދީނުގެ ފާދިރީއެއް ކަމުގައިވާ ޒުއާންގ ޒަން (ހިއުއާން ސަންގްގެ) އެވެ. މިސާފިރު ދީނީ އިލްމު ހޯދުމަށްޓަކައި އިންޑިއާގެ އެކި ސަރަހައްދުތަކުގައި ދަތުރުކުރި މީހެކެވެ. އެއީ މީލާދީން 629 އާއި 645 އާދެމެދުއެވެ. ޒުއާންގްގެ މިދަތުރުތަކުގައި، "ކޮކޮނަޓް އައިލެންޑް" (ދިވެހިރާއްޖެ) އަބަދުވެސް، ފޮތްތަކުންނާއި ސިލޯނުން ދިމާވި ބުދު ދީނުގެ މީހެއް ގޮތުން [illegible] ހުރާ [illegible] ހޯދިއެވެ.

ކުރީގެ ބައެއް ލިޔުންތަކުން ހިނދު ގޮތުގައި، ޗައިނާގެ ވިޔާފާރިވެރިން މީލާދީން 2 ވަނަ ގަރުނުގެ ކުރީކޮޅު އިންޑިއާ ކަނޑާއި، އިރާނުގެ ސަރަހައްދާއި ރަތް ކަނޑުގައި ދަތުރުކުރިއެވެ.

"އަބައުޓް ދަ ކޮކޮނަޓް އައިލެންޑްސް"

(ދިވެހިރާއްޖެ ނުވަތަ ކާށި ރަށްތައް)

ސިންގ-ކަ-ލަ (ސިލޯން، ރަތްނަ ދްވީޕަ)ގެ ހުޅަނގުން 600 ކިލޯމީޓަރު ދަތުރުކުރުމަށްފަހު އަހަރެމެންނަށް "ނަ-ލޮ-ކި-ލޮ-ޗޮއު" (ކޮކޮނަޓް އައިލެންޑްސް ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖެ) އަށް އާދެވުނެވެ. ރާއްޖޭގެ މީހުން ތިބެނީ ވަރަށް ކުޑަކޮށެވެ. އިސްކޮޅުގައި ހުންނަނީ ގާތްގަނޑަކަށް ތިން ފޫޓެވެ. ހަށިގަނޑު [illegible] [illegible] ބޮޑެވެ. އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ދަނޑުވެރިކަމެއް ނުކުރާ މިދިވެހިންގެ މައިގަނޑު ކާނާއަކީ [illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުޅަނގުން 600 ކިލޯމީޓަރު ދުރުގައި ވަރަށް ބޮޑު ރަށެއް އޮވެއެވެ. މިރަށަށް ކިޔަނީ މަހަރަތުނަ ދްވީޕެވެ. [illegible] ބުދުވިހާރަތަކާއި [illegible] އާބާދުވެފައި ވަނީ ބުދުބުތަކުންނެވެ. މިތަނަށް ދަތުރުކުރާ ވިޔާފާރިވެރިންނަށް، މިރަށުން އެމީހުންގެ އެއްވެސް ބޭނުމެއް ފުރިހަމަކުރެވޭތީ ތިބެނީ ވަރަށް ބައިވަރުންވެފައެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ 1000 ކިލޯމީޓަރު ހުޅަނގުން އޮންނަނީ ސިޔަލޯނެވެ. ދިވެހިންނަށް މިތަން މަޝްހޫރުވެފައި އޮންނަނީ އެރަށުގައި ހުރި ތަރަށް ކަނޑުގެ ސަބަބުންނެވެ. (ނިމުނީ)